

Література:

1. Онищенко В. О. Організація виробництва : [навч. пос]. / В. О. Онищенко, О. В. Редькін, А. С. Старовірець, В. Я. Чезганова. – К. : Лібра, 2005. – 336 с.
2. Посилкіна О. В. Інноваційно-інвестиційний розвиток фармацевтичного виробництва: проблеми фінансового забезпечення : [монографія] / О. В. Посилкіна. – Х. : Вид-во НФаУ; Золоті сторінки, 2002. – 528 с.
3. Посилкіна О. В. Фінансова діяльність хіміко-фармацевтичних підприємств : [підр. для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Посилкіна, В. М. Толочко. – Х. : Вид-во НФаУ; Золоті сторінки, 2001. – 536 с.
4. Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : [навч. пос] / О. С. Федонін, І. М. Репіна, О. І. Олексик. – К. : КНЕУ, 2003. – 316 с.
5. Румянцева З. П. Менеджмент організацій : [уч. пос.] / З. П. Румянцева, Н. А. Соломатин, Р. З. Акбердин. – М. : ИНФРА . – М., 1996. – 432 с.

УДК: 615.1:371

ОСОБЛИВОСТІ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ СТУДЕНТАМИ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ «МЕНЕДЖМЕНТ» НА ПІДПРИЄМСТВІ «ДЗДНЦЛЗ»

Шишкіна А.О., Хачатрян А.А., доц. Васильєв С.В.

Кафедра менеджменту і адміністрування

У минулому році студенти 4 курсу напряму підготовки «Менеджмент» проходили навчальну виробничу практику на підприємстві «Дослідний завод державного наукового центру лікарських засобів». На сьогоднішній день «ДЗДНЦЛЗ» – фармацевтичне підприємство, що спеціалізується на розробці промислових технологій готових лікарських засобів високої якості, а також виробництві серійної продукції для реалізації на внутрішньому ринку України і в країнах СНД. Номенклатура заводу включає в себе близько 70 найменувань лікарських препаратів наступних фармако-терапевтичних груп: серцево-судинні засоби, засоби, що впливають на

центральну нервову систему, засоби, що діють на периферичні медіаторні процеси, засоби, що регулюють метаболічні процеси, протимікробні, протівірусні та протипаразитарні засоби, засоби, що посилюють видільні функції нирок, гепатотропні засоби, засоби, що діють на чутливі нервові закінчення.

Форма випуску різноманітна: таблетки, очні краплі, ін'єкційні розчини в ампулах, рідкі лікарські форми для внутрішнього застосування, аерозолі. У своєму виробництві завод використовує як заготовлені субстанції, так і виробляє свої з лікарської рослинної сировини для подальшої переробки в готові лікарські форми.

Асортимент продукції постійно розширюється та оновлюється за рахунок впровадження у виробництво оригінальних вітчизняних, а також широко відомих імпортованих аналогів, вироблених провідними фармацевтичними фірмами світу.

Беручи до уваги вимоги часу до виробництва лікарських препаратів, а також необхідність переходу до правил GMP, адміністрація заводу проводить певні заходи за трьома основоположними напрямками:

- модернізація матеріальної бази;
- поліпшення системи якості;
- відповідна підготовка кадрів.

Відповідно до цього за останній час придбано, виготовлено та встановлено нове обладнання.

Враховуючи розвиток концепції національної системи стандартизації та підвищення якості, керівництвом заводу приділяється увага модернізації та переоснащення лабораторії відділу контролю якості.

Служба стандартизації розробляє і переглядає застарілі фармакопейні статті на субстанції, готові лікарські форми та допоміжні речовини, приводячи їх у відповідність з вимогами Європейської Фармакопеї і Фармакопеї провідних країн світу.

Величезна увага адміністрація заводу приділяє відповідній кадровій підготовці. Методом вирішення цього питання служить постійне відвідування курсів підвищення кваліфікації, прослуховування лекцій, відвіду-

вання споріднених підприємств. Слід зазначити, що всі перераховані вище заходи фінансуються заводом з власного прибутку.

У своєму розвитку на найближчий час «ДЗДНЦЛЗ» виходив і буде виходити з вимог Міністерства охорони здоров'я з підвищення якості та культури фармацевтичного виробництва, спирався і буде спиратися на сучасні досягнення фармацевтичної науки, докладав і докладатиме максимальних зусиль для насичення вітчизняного фармацевтичного ринку доброякісними і високоефективними лікарськими препаратами.

Завод «ДЗДНЦЛЗ» традиційно поставляє продукцію в цілий ряд країн СНД: Росію, Узбекистан, Молдову, Туркменістан. В даний час до препаратів цього підприємства виявляють інтерес в державах Балтії, однак існуючі там обмеження на ввезення продукції, що не сертифікована на відповідність стандартам GMP, створюють певні складності і змушують завод на час відкласти плани з експорту продукції в ці країни.

На нашу думку, проходження практики на підприємстві «ДЗДНЦЛЗ» дозволило нам вдосконалити свої теоретичні знання отримані під час навчання. Для нас важливо знати, як насправді здійснюється система управління фармацевтичним підприємством.

Література:

1. Онищенко В. О. Організація виробництва : [навч. пос]. / В. О. Онищенко, О. В. Редькін, А. С. Старовірець, В. Я. Чезганова. – К. : Лібра, 2005. – 336 с.

2. Посилкіна О. В. Інноваційно-інвестиційний розвиток фармацевтичного виробництва: проблеми фінансового забезпечення : [монографія] / О. В. Посилкіна. – Х. : Вид-во НФаУ; Золоті сторінки, 2002. – 528 с.

3. Посилкіна О. В. Фінансова діяльність хіміко-фармацевтичних підприємств : [підр. для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Посилкіна, В. М. Толочко. – Х. : Вид-во НФаУ; Золоті сторінки, 2001. – 536 с.

4. Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : [навч. пос] / О. С. Федонін, І. М. Репіна, О. І. Олексик. – К. : КНЕУ, 2003. – 316 с.

5. Румянцева З. П. Менеджмент організацій : [уч. пос.] / З. П. Румянцева, Н. А. Соломатин, Р. З. Акбердин. – М. : ИНФРА . – М., 1996. – 432 с.